

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кафедра ділової комунікації**

**Методичні рекомендації
до практичних занять**

з дисципліни “Методика викладання економічних дисциплін”

кафедра ділової комунікації
спеціальність: 8_050201 “Менеджмент організацій”

Розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри
ділової іноземної мови
протокол № 1
від “31” серпня 2009 року.
Зав. кафедри _____
к.ф.н., доцент Шавкун І.Г.

Запоріжжя 2009

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійність у надбанні знань передбачає володіння складними вміннями і навичками бачити смисл та мету роботи, організацію власної самоосвіти, вміння по-новому підходити до вирішуваних питань, пізнавальну і розумову активність і самостійність, здатність до творчості.

Індивідуальна робота, як і самостійна робота студентів є засобом організації та виконання визначеної пізнавальної діяльності поділяється на аудиторну та позааудиторну. Під час аудиторних занять студенти слухають лекцію, ведуть її запис, беруть участь у дискусіях або в обговоренні питань під час семінарських занять. Позааудиторна робота менш регламентована.

До основних форм організації позааудиторної індивідуальної роботи ми відносимо: роботу над підручником, навчальними посібниками, першоджерелами в позалекційний час (конспектування, реферування, складання тез); над конспектами лекцій, перед ними і після них; над документами; підготовка рефератів та доповідей, а також практична робота.

Усі види індивідуальної роботи студентів можна розділити на роботи репродуктивного типу (робота над підручниками), творчі (підготовка доповідей) і комбіновані, тобто такі, що включають елементи творчості і репродукції.

З метою більш досконалого управління позааудиторною індивідуальною роботою студентів – доцільно виділяти дві взаємопов'язані підсистеми – систематичну і акордну самостійну працю. Під систематичною працею розуміють працю, розподілену по днях невеликими порціями, а під акордною – компактну і довготривалу за часом. Поділ позааудиторної самостійної роботи студентів на систематичну повсякденну і акордну відображає ритм роботи вищої школи і може стати певною основою для її планування, організації й управління. Мета індивідуальних завдань для студентів – кількісне нагромадження навичок самостійної роботи до певного рівня, на базі якого виникає необхідність в акордній праці. Останній переслідує нову мету – перетворення цих навичок у нову якісну структуру (підготовка вступу, доповіді на науковій студентській конференції і т. ін.).

Завдання до позааудиторної індивідуальної роботи передбачають самостійне вивчення окремих тем та питань, складання тез та конспектування питань на основі навчальної літератури, написання рефератів за запропонованими темами.

II. Зміст курсу та питання, які розглядаються

Використовуючи репродуктивний, творчий та комбінований типи роботи, підготувати за підручником, навчальними посібниками, періоджерелами в позалекційний час (конспектування, реферування, складання тез) доповіді або реферати за поданими темами:

Тема 1. Предмет, категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система

Основні поняття: педагогіка, об'єкт, предмет педагогіки, педагогічна система, вища освіта, методологічні, процесуальні, суттєві категорії

- Предмет педагогіки вищої школи
- Основні функції за завдання педагогіки вищої школи
- Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи
- Вища школа як педагогічна система

Тема 2. Методи та методика педагогічних досліджень

Основні поняття: педагогічне дослідження, мета, об'єкт, предмет, гіпотеза, задачі дослідження, методологія, методика, методи дослідження

- Сутність поняття „педагогічне дослідження”. Етапи педагогічного дослідження
- Сутність та взаємозв'язок понять методологія, метод, методика дослідження
- Різні підходи до класифікації методів дослідження
- Характеристика емпіричних методів дослідження
- Характеристика теоретичних методів дослідження
- Методи кількісної обробки результатів методів дослідження

Тема 3. Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально – виховного процесу

Основні поняття: педагогічна діяльність, педагогічна професія, структура педагогічної діяльності викладача, педагогічний професіоналізм, культура, педагогічна культура, культура спілкування, мовленнєва культура, педагогічна техніка

- Специфіка діяльності педагога у ВНЗ
- Функції, права та обов'язки викладача педагогічного університету
- Основні напрями діяльності викладача ВНЗ
- Психологічна структура педагогічної діяльності
- Педагогічний професіоналізм викладача ВНЗ
- Роль і значення культури освітян у становленні демократичної держави
- Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача ВНЗ

Тема 4. Основні напрями діяльності викладача ВНЗ

Основні поняття: професійно – педагогічна діяльність, педагогічна професія, структура педагогічної діяльності викладача, педагогічний професіоналізм, професіоналізм знань, професіоналізм спілкування, професіоналізм самовдосконалення

- Специфіка діяльності педагога у ВНЗ
- Завдання, проава та обов'язки викладача педагогічного університету
- Основні напрями діяльності викладача ВНЗ
- Психологічна структура педагогічної діяльності
- Педагогічний професіоналізм викладача ВНЗ

Тема 5. Педагогічна культура викладача ВНЗ

Основні поняття: педагогічна культура, духовна культура, професійна культура, педагогічна майстерність, культура спілкування, мовленнєва культура, педагогічна техніка

- Роль і значення культури освітян у становленні демократичної держави
- Сутність поняття „культура” у філософському і педагогічному аспектах
- Основні компоненти педагогічної культури
- Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача ВНЗ

Тема 6. Культура педагогічного спілкування викладача ВНЗ. Технологія взаємодії

Основні поняття: культура, педагогічна культура, культура педагогічного спілкування, технологія взаємодії

- Роль спілкування у житті людини
- Сутність поняття „педагогічне спілкування”
- Функції педагогічного спілкування
- Структура педагогічного спілкування
- Педагогічне спілкування викладача ВНЗ
- Класифікація стилів та моделей педагогічного спілкування
- Педагогічний такт викладача
- Розвиток комунікативних здібностей педагога

Тема 7. Мовленнєва культура викладача ВНЗ

Основні поняття: мова, ділова мова, культура мовлення, лексична культура, орфоепічна культура, техніка мовлення, дикція, точність і логічність мови

- В.О. Сухомлинський про роль слова педагога
- Сутність поняття „мовленнєва культура”
- Правильність, точність і логічність мови викладача
- Виразність мови

- Мовна культура у науковому і навчальному спілкуванні викладача

Тема 8. Студент як об'єкт - суб'єкт педагогічної діяльності

Основні поняття: студентство, соціальна група, психологічні особливості старшого юнацького віку, індивідуальність, соціально – педагогічна адаптація, студентський колектив, студентське самоврядування

- Студентство як соціальна група
- Права і обов'язки студентів педагогічного університету
- Психологічні особливості старшого юнацького віку
- Адаптація студентства у ВНЗ

Тема 9. Дидактика вищої школи. Сучасні технології в освіті.

Основні поняття: дидактика, категорії дидактики, закономірності, принципи, зміст, форми та методи навчання. Кредитно – модульна і модульно – рейтингова системи навчання, контекстний підхід у навчанні, ділова гра, мікрОВикладання, технологія, освітня технологія, педагогічна технологія, комп'ютерна технологія, технологія дистанційного навчання

- Поняття про дидактику вищої школи. Основні категорії дидактики Закономірності та принципи процесу навчання у ВНЗ
- Модель освіти
- Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі
- Сучасні системи навчання у ВНЗ
- Сутність та класифікація сучасних технологій

Тема 10. Етапи проведення ділової гри

Основні поняття: постановка мети, аналіз проблеми, сценарій тренінг, мозковий штурм, рефлексія, регламент, обґрунтування

- Етап підготовки
- Розробка гри
- Етап проведення
- Вхідження в гру
- Групова робота над завданнями
- Етап аналізу та узагальнення
- Міжгрупова дискусія

Тема 11. Організація самостійної роботи студентів

Основні поняття: самостійна робота, види самостійної роботи студентів (репродуктивні, варіантні, евристичні, дослідницькі), самоосвітня діяльність, культура розумової праці.

- Класифікація самостійної роботи студентів
- Організація самостійної роботи студентів:
- Самостійна робота в аудиторних та позааудиторних умовах;
- Взаємозв'язок аудиторної та самостійної роботи студентів
- Психологічні питання організації самостійної роботи студентів:
- Організація самостійної роботи студентів (психологічні передумови);

- Психологічні бар'єри у здійсненні самостійної роботи студентів
- Керівництво самостійною роботою студентів
- Рівні сформованості умінь самостійної роботи у студентів

Тема 12. Сучасні технології в освіті

Основні поняття: технології, освітня технологія, педагогічна технологія, комп'ютерна технологія, технологія дистанційного навчання, технологія проблемного навчання, ігрова технологія, технологія модульного навчання.

- Сутність і взаємозв'язок понять освітні технології, педагогічні технології
- Класифікація педагогічних технологій
- Модульно – рейтингова технологія навчання
- Технологія проблемного та групового навчання
- Ігрові технології та їх характеристики
- Характеристика нових інформаційних технологій (комп'ютерних) та технології дистанційного навчання

Тема 13. Контроль та оцінка знань, умінь та навичок студентів

Основні поняття: контроль, облік, оцінка, модульно – рейтинговий контроль, критерії оцінювання знань, види контролю та форми перевірки знань, умінь та навичок

- Сутність понять „контроль”, „облік”, „оцінка” ЗУН
- Функції контролю ЗУН студентів
- Основні принципи контролю та оцінки знань
- Види контролю та форми перевірки ЗУН студентів
- Методи контролю ЗУН
- Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
- Рейтингова система оцінювання ЗУН
- Об'єкт контролю та оцінювання ЗУН студентів